

Stof tot nadenken

Welke stof kies je? Zo maak je de
juiste keuze!

**Stoffengids voor een
vliegende start met naaien!**

E-BOOK (48 pag.)

Volg Ilse Van der Schraelen Naaicoach via Facebook:

<https://www.facebook.com/naaicoach/>

Volg Ilse Van der Schraelen Naaicoach via Instagram

#ilsevanderschraelennaicoach

<https://www.instagram.com/ilsevanderschraelennaicoach/>

Stoffen, naaigaren, kospelden, strijkijzer,... zijn geen speelgoed voor kinderen!
Hou kinderen uit de buurt van je naaitafel en strijkplank!

Deze gebruiksaanwijzing mag in geen geval gekopieerd of vermenigvuldigd worden zonder de uitdrukkelijke toestemming van Ilse Van der Schraelen
www.ilsevanderschraelen.be/naaicoach

Ik ben Ilse Van der Schraelen.

Als kind leerde ik al naaien van mijn mama. Ze was regentes kleding en deed niets liever dan kleding maken.

Met de stofoverschotten maakte ik kleding voor mijn poppen. Die waren altijd volgens de nieuwste modetrends gekleed! 😊

Later volgde ik nog verschillende opleidingen kleding naaien en sinds 2007 ben ik docente bij de Ondernemersschool. Ik leid cursisten op voor de uitoefening van het beroep van kleermaker, retoucheur, modeontwerper en patroonontwerper.

Super dat jij je hebt ingeschreven op deze naaicoaching!

Veel naaiplezier!

Ilse

Inhoud

Stof tot nadenken Welke stof kies je? Zo maak je de juiste keuze!	1
Het effect van stof op draagcomfort en pasvorm.....	8
Waarom is de juiste stofkeuze belangrijk?.....	9
Pasvorm.....	9
Draagcomfort.....	9
Verwerking.....	9
Welke stoffen kies je beter niet als absolute starter?.....	10
Zijde en satijn	10
Katoen-organza en chiffon.....	10
Stretch-linnen of grove breisels.....	10
Zeer dunne of zeer dikke stoffen	10
Gladde synthetische stoffen met sterke glans	10
Welke stof is altijd een goede keuze als absolute starter?	12
Welke print moet je absoluut vermijden als beginner?	13
Welke print is altijd een goede keuze?	15
Is tricotstof een goede keuze of niet? (Is rekbare stof een goed idee?).....	16
Voordelen	16
Nadelen.....	16
Aanbeveling voor starters	17
Wat is katoen en wanneer kies je voor katoen voor je naaiproject?.....	18
Wat is katoen?	18

Wanneer kiezen voor katoen?	18
Wat is polyester en wanneer kies je voor polyester voor je naaiproject?	20
Wat is polyester?.....	20
Wanneer kiezen voor polyester?	20
Aandachtspunten.....	20
Wat is linnen en wanneer kies je voor linnen voor je naaiproject?	21
Wat is linnen?.....	21
Wanneer kiezen voor linnen?	21
Aandachtspunten.....	21
Wat is het voordeel van gemengde materialen en welke mengmaterialen zijn best?	23
Combineren eigenschappen	23
Aanbevolen mengsels voor beginners	23
Praktische voorbereidingen: wassen, strijken en meer	24
Vooraf wassen.....	24
Vooraf strijken.....	24
Sorteren en inspecteren	26
Leg de stof dubbel en controleer de draadrichting (de rechte draad) en de patroonrichting.....	26
Testen met een proeflapje	26
Randafwerking en naadtoeslag	26
Naaimachine-instellingen.....	27
Spelden en klemmetjes	27
Naalden en steken.....	27

Stofnaald en garen	28
Verstevinging waar nodig.....	28
Markeren en knippen	28
Testlapje	28
Opslaan en snijden	28
Werkruimte	29
Veiligheid.....	29
Specifieke tips per stofsoort voor beginners.....	31
Katoen	31
Polyester	31
Linnen	31
Tricot/stretch.....	32
Specifieke tips per stofsoort (kort overzicht).....	33
Veelgemaakte beginnersfouten en hoe ze vermijden.....	34
Samenvatting.....	36
Praktische tips voordat je begint met je stof	37
Lees het patroon en stofadvies	37
Koop iets extra stof	37
Controleer de draadrichting en patroonrichting	37
Op voorhand wassen of niet?	37
Hoe kies je een geschikt project als beginner?	38
Kies projecten die:.....	38
Projectsuggesties voor beginners met veilige stofkeuze.....	38

Checklist: Is deze stof geschikt voor mijn beginnersproject?	40
Stappenplan voor je eerste kledingstuk	41
Stijfheid en gewicht	44
Gewicht	44
Stijfheid	44
Waarom dit relevant is	44
Let op het model	44
Aanbeveling voor beginners	45
Praktische voorbeelden en projectsuggesties voor beginners	46

Het effect van stof op draagcomfort en pasvorm

Welkom bij de stoffengids.

Als beginner in het naaien is het kiezen van de juiste stof een van de belangrijkste stappen: de stof bepaalt niet alleen hoe een kledingstuk eruitziet, maar ook hoe comfortabel het draagt en hoe goed het past.

Deze stoffengids legt je uit waarom dat zo is en geeft concrete, praktische adviezen zodat je met vertrouwen de juiste keuzes maakt.

Waarom is de juiste stofkeuze belangrijk?

Pasvorm

Verschillende stoffen vallen en rekken anders. Een soepel vallende stof volgt het lichaam, terwijl stijvere stoffen anders reageren.

Draagcomfort

Ademend vermogen, temperatuurregulatie en rek bepalen of een kledingstuk prettig zit. Een niet-ademende stof kan klam voelen, een te stijve stof kan schuren.

Verwerking

Sommige stoffen zijn makkelijker te knippen, spelden en stikken; andere glijden of rafelen sterk waardoor fouten sneller zichtbaar zijn.

Verwachtingen matchen: een patroon is vaak ontworpen voor een bepaalde stofsoort; afwijken kan tot teleurstelling leiden.

Welke stoffen kies je beter niet als absolute starter?

Zijde en satijn

Glad, glibberig en moeilijk te knippen; rafelt makkelijk.

Katoen-organza en chiffon

Extreem doorschijnend en kwetsbaar, lastiger om nette naden te maken.

Stretch-linnen of grove breisels

Onvoorspelbare rek en structurele eigenschappen.

Zeer dunne of zeer dikke stoffen

Dunne stoffen zijn lastig om te naaien en dikke stoffen vereisen speciale machines en technieken.

Gladde synthetische stoffen met sterke glans

Lastig om perfecte naden te maken en om te spelden zonder dat afdrukken en gaatjes van de kopspelden zichtbaar blijven.

Als beginner kun je deze stoffen later proberen als je handiger wordt en speciale technieken kent.

Welke stof is altijd een goede keuze als absolute starter?

De beste keuze voor beginners is katoen van middelzware kwaliteit.

Makkelijke verwerking

Scheurt niet snel en rafelt beheersbaar

Houdt vorm en zal tijdens het stikken niet onverwacht vervormen

Duidelijke rechte draad en patroontekening

Gemakkelijk te strijken en te wassen

Verkrijgbaar in verschillende prints en kleuren

Andere veilige opties: alle mixen met katoen

Welke print moet je absoluut vermijden als beginner?

Grote, opvallende patronen of motieven zoals bloemenblokken of grote grafische prints. De motieven moeten doorlopen doorheen de verschillende naden, bijv. van voorpand naar rugpand, en dat vergt nauwkeurigheid.

Stoffen met ruiten zijn ook daarom absoluut te vermijden.

Schuine of diagonale strepen zijn moeilijk om te laten doorlopen.

Voor beginners geldt: kies effen stoffen of een kleine print.

Welke print is altijd een goede keuze?

Kleine prints

Fijne strepen (rechtzijdig) of kleine stippen

Ton-sur-ton of subtiele dessins

Deze prints vergeven kleine onnauwkeurigheden en verwerken gemakkelijk.

Is tricotstof een goede keuze of niet?

(Is rekbare stof een goed idee?)

Tricot en andere rekbare stoffen zijn aantrekkelijk omdat ze comfortabel zitten, maar ze hebben nadelen voor absolute beginners:

Voordelen

Ze zijn comfortabel en vaak vergevingsgezind in pasvorm

Minder strakke naden nodig door rek

Nadelen

Vereisen andere technieken: naalden voor stretch of speciale steken.

Kunnen uitrekken tijdens het knippen en stikken, waardoor vormen vervormen.

Rafelen minder maar rollen aan de rand, wat lastiger is om af te werken.

Aanbeveling voor starters

Begin met rek maar kies met weinig rek (10-20%).

Gebruik een stretchnaald en stretchsteek of overlock. Doe een proeflapje.

Vermijd sterke stoffen voor zwemkleding of om te sporten totdat je meer ervaring hebt.

Wat is katoen en wanneer kies je voor katoen voor je naaiproject?

Wat is katoen?

Natuurlijke vezel, veelzijdig, ademend en meestal machinewasbaar.

Wanneer kiezen voor katoen?

Beginnersprojecten zoals eenvoudige rokken, zomerse blouses, kinderkleding, kussens en eenvoudige tassen.

Als je een voorspelbare pasvorm wilt en makkelijk te verwerken materiaal.

Als je een ademend kledingstuk wilt dat comfortabel is bij warm weer.

Wat is polyester en wanneer kies je voor polyester voor je naaiproject?

Wat is polyester?

Synthetische vezel, vaak goedkoop, kreukbestendig en onderhoudsarm.

Wanneer kiezen voor polyester?

Als je soepel vallende, kreukvrije kleding wilt die weinig verzorging vraagt (bijv. eenvoudige jurken of blouses).

Voor kleding die dikwijls gewassen moet worden of die extra sterk zijn (bijv. sommige sportkleding, voeringen).

Aandachtspunten

Niet zo ademend als katoen; kan klam aanvoelen bij warm weer.

Sommige polyesterweefsels zijn glibberig en kunnen lastiger te verwerken zijn.

Tip: kies voor een polyestermix (polyester-katoen) om het beste van beide werelden te krijgen.

Wat is linnen en wanneer kies je voor linnen voor je naaiproject?

Wat is linnen?

Natuurlijke vezel uit vlas; herkenbaar aan textuur en koele, ademende eigenschappen.

Wanneer kiezen voor linnen?

Voor zomerkleding, losse broeken, tunieken en jurken waar een luchtige, natuurlijke look gewenst is.

Als je houdt van een natuurlijke textuur en kreukjes geen probleem vindt (linnen kreukt snel - dat is vaak deel van de charme).

Aandachtspunten

Linnen kan stug en lastig te stikken zijn als het erg zwaar is.

Wat is het voordeel van gemengde materialen en welke mengmaterialen zijn best?

Combineren eigenschappen

Comfort van katoen + onderhoudsgemak van polyester

Minder kreuk, betere vormvastheid en vaak goedkoper

Vaak eenvoudiger te bewerken dan pure natuurlijke of pure synthetische stoffen

Aanbevolen mengsels voor beginners

Katoen-polyester (vaste keuze): makkelijk, stabiel en minder kreuk

Katoen-linnen: ademt beter en houdt vorm; prettige textuur

Katoen-stretch (bv. 2-5%): geeft net genoeg rek voor comfort maar blijft makkelijk te verwerken

Praktische voorbereidingen: wassen, strijken en meer

Vooraf wassen

Krimp voorkomen en overtollige kleurstof verwijderen.

Sommige stoffen verkleuren bij een eerste wasbeurt.

Volg wasinstructies; was zoals je het uiteindelijke kledingstuk zou wassen (temperatuur, geschikt wasmiddel)

Kies een zachte wascyclus voor natuurlijke vezels.

Let op: sommige stoffen (linnen, katoen) krimpen meer; rekstoffen kunnen iets vervormen bij heet wassen

Vooraf strijken

Is vaak nuttig voor een nette start. Strijk vlak voordat je knipt zodat alle vouwen eruit zijn

Platte, gladde stof netjes gestreken stof, knipt en markeert veel gemakkelijker.

Gebruik instelling passend bij de stof (lage temperatuur voor polyester, hogere voor katoen/linnen)

Gebruik juiste temperatuur voor het materiaal en een stoomstrijkijzer indien mogelijk.

Sorteren en inspecteren

Controleer op defecten, ongelijk patroon of kleurverschil

Leg de stof dubbel en controleer de draadrichting (de rechte draad) en de patroonrichting

Gebruik scherpe stofschaar

Spelden haaks op de kniprand of gebruik patroongewichten voor schuivende stoffen

Voor rekbare stoffen: gebruik veel spelden of speciale clips

Testen met een proeflapje

Maak altijd een proeflapje om stiksteek, spanning en eventuele rek te testen

Knip kleine proefstukjes voor naai- en afwerktechnieken

Randafwerking en naadtoeslag

Houd rekening met rafelen; plan afwerking (zigzag, overlock, Franse naad) afhankelijk van stof

Naaimachine-instellingen

Gebruik juiste naald (universal, stretch/ballpoint, jeans/denim)

Pas steeklengte en spanning aan op proeflapje

Spelden en klemmetjes

Gebruik scherpe stofschaar en kospelden of klemmetjes.

Fijnere/kleinere spelden voor delicate stoffen; voor stevige stof kies langere spelden.

Naalden en steken

Begin met universele naald 70/10 of 80/12 voor lichte tot medium geweven stoffen.

Voor denim gebruik je een zwaardere naald; voor tricot gebruik een stretch- of ballpoint-naald.

Gebruik rechte steek voor niet-rekbare stoffen, stretchsteek of zigzag voor rekbare stoffen.

Stofnaald en garen

Gebruik de juiste naald (universeel voor katoen, stretch/ballpoint voor tricot) en passend garen (algemeen polyester/gekleurde katoen voor zichtbare naden).

Verstevinging waar nodig

Gebruik kleefbare tussenvoering voor kragen, manchetten en taillebanden om stevigheid te geven.

Markeren en knippen

Markeer met uitwasbare krijtjes of stofstiften; knip altijd op een plat oppervlak en volg de draadrichting.

Testlapje

Maak altijd een proefnaad op een restlapje van dezelfde stof om naald, draadspanning en steek te controleren.

Opslaan en snijden

Leg de stof mooi glad (niet opgevouwen met plooien) als je knipt; let op patroonherhaling en draadrichting.

Werkruimte

Zorg voor een grote, schone en vlakke ondergrond; voldoende licht en een goede strijkplank.

Veiligheid

Bewaar naalden veilig en ruim regelmatig op.

Specifieke tips per stofsoort voor beginners

Katoen

Gebruik scherpe schaar, normale naald (80/12), rechte steek en zigzag voor afwerking

Was en strijk voor knippen

Polyester

Lage temperatuur strijken en eventueel stoom vermijden; gebruik een speciale naald voor fijne stoffen

Linnen

Overweeg voorstrijken omdat linnen zeer gemakkelijk rimpelt

Tricot/stretch

Gebruik stretch- of ballpoint-naald, stretchsteek of overlock

Werk halsboorden af met een biaislint

Lees label en test: gemengde vezels kunnen eigen specifieke instellingen vereisen.

Specifieke tips per stofsoort (kort overzicht)

Katoen: makkelijk spelden en knippen; naai met universele naald 80/12 of 90/14 bij dikkere katoen.

Polyester/satijnachtig: gebruik scherpe schaar en fijne spelden; werk met kleine steken om verschuiven te voorkomen.

Linnen: afwerken van naden is belangrijk (zigzag of overlock); strijk goed.

Tricot/jersey: gebruik ballpointnaald, stretchsteek of lichte zigzag.

Mengsels met stretch: trek niet aan de stof bij knippen, gebruik stretchnaald en maak een testlapje.

Veelgemaakte beginnersfouten en hoe ze vermijden

Stoffen kiezen puur op uiterlijk: kies ook op werkbaarheid en pasvorm

Niet voorwassen: onverwachte krimp kan kledingstuk ruïneren

Geen proeflapje maken: verkeerde spanning of steek leidt tot problemen

Patronen verkeerd knippen (draadrichting): zorgt voor scheef hangende naden

Te grote prints kiezen: veel extra werk om motieven te matchen

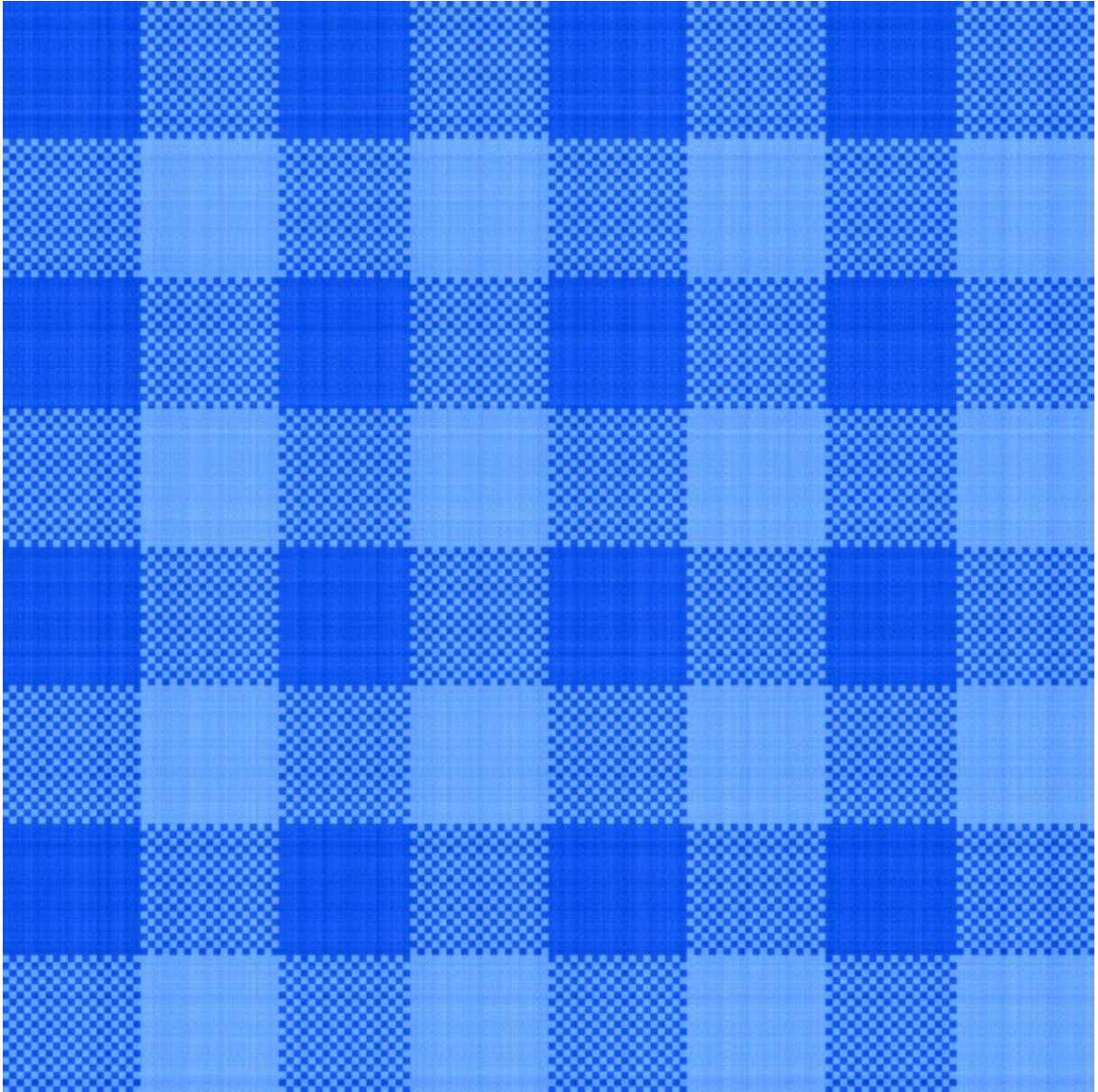
Knippen zonder strijken: strijk altijd eerst

Geen proeflapje: altijd testen met steek en spanning

Te weinig spelden of slechte speltechniek: gebruik voldoende spelden

Patronen niet op juiste draadrichting knippen: volg altijd de draadrichting

Prints niet matchen wanneer nodig: plan patroonplaatsing voor je knipt

Samenvatting

Begin met middelzware katoen of katoenmix

Vermijd gladde, extreem dunne of sterk rekbare stoffen als eerste stap

Kies kleine prints of effen kleuren

Was en strijk stof voor je knipt, maak een proeflapje en gebruik correcte naalden

Werk stapsgewijs: eenvoudige projecten om technieken op te bouwen

Praktische tips voordat je begint met je stof

Lees het patroon en stofadvies

Patroondelen bevatten vaak een advies voor stofsoort en benodigdheden. Volg waar mogelijk die aanbeveling.

Koop iets extra stof

Reserveer ongeveer 10-20% extra voor beginners zodat patroonplaatsing en fouten kunnen worden opgevangen.

Controleer de draadrichting en patroonrichting

Let op de aangegeven draadrichting op de stof; de goede kant moet in dezelfde richting liggen.

Op voorhand wassen of niet?

Aanbeveling: ja, altijd wassen tenzij etiket aangeeft droogreiniging.

Waarom: krimp en verkleuring voorkomen.

Tips: was met vergelijkbare kleuren en de juiste temperatuur zoals aangegeven op het etiket.

Hoe kies je een geschikt project als beginner?

Kies projecten die:

Eenvoudige vormen hebben: rechte lijnen, weinig rondingen

Weinig of geen ritsen en belegde boorden bevatten

Niet te veel kleine details (paspelzakken, speciale elementen)

Projectsuggesties voor beginners met veilige stofkeuze

Simpele A-lijn rok van katoen. Gebruik katoen.

Rechte zomerjurk zonder voering van katoen-mix.

Basishemd of T-shirt als je stretch wilt uitproberen.

Kinderjurk of schort met kleine print: snel resultaat.

Checklist: Is deze stof geschikt voor mijn beginnersproject?

Is de stof stabiel (weinig rek) of heb ik ervaring met rek?

Is de stof niet extreem glad of fragiel?

Past het model bij de print of motief?

Kan ik de stof voor het knippen wassen en strijken?

Beschik ik over de juiste naald en garen?

Heeft het patroon speciale aanbevelingen die gemakkelijk te volgen zijn?

Als je op de meeste vragen 'ja' kunt beantwoorden, is de stof waarschijnlijk een goede keuze.

Stappenplan voor je eerste kledingstuk

Kies een eenvoudig patroon en stof bij voorkeur katoen of katoenmix.

Koop 10-20% extra stof en zorg voor bijpassend garen.

Was en strijk de stof volgens de wasinstructies.

Leg patroondelen op de stof en let op de juiste draadrichting.

Speld zorgvuldig.

Knip met scherpe schaar en markeer naden en referentiepunten.

Maak een proeflap en stel je machine in.

Naai langzaam, controleer pasvorm en werk naden netjes af

Strijk tussendoor voor professionele afwerking

Stijfheid en gewicht

Gewicht

Wordt vaak uitgedrukt in g/m^2 . Lichtgewicht stoffen (bijv. voile, fijne katoen) zijn luchtig; zware stoffen (bijv. denim, canvas) zijn steviger.

Stijfheid

Geeft aan hoe soepel of stijf de stof valt. Een stof met weinig stijfheid valt vloeiend; een stijve stof behoudt haar vorm.

Waarom dit relevant is

Beginners: kies stoffen met middelmatige stijfheid.

Te vloeiend (dunne chiffon) is lastig te knippen en te naaien; te stijf (zware stoffen) zijn moeilijk te verwerken.

Let op het model

Sommige patronen vragen om een specifieke goed vallende stof om vlot te dragen (bv. jurk met zwierige rok vraagt soepele stof).

Aanbeveling voor beginners

Begin met een medium gewicht en gemiddelde stijfheid: bijv. katoen of licht denim.

Praktische voorbeelden en projectsuggesties voor beginners

Simpel toilettasje (polyester-katoen): oefent rechte naden, rits inzetten.

Rechte rok met elastische taille (katoen of katoen-stretch): geen ingewikkelde rits of beleg, leert werken met rek.

Eenvoudig T-shirt (na enige ervaring met tricot): ideaal als eerste stretchproject.

Kinderjurk in katoen: eenvoudig patroon en makkelijke afwerking.

Voor elk project: begin met de juiste stof en maak een proeflapje.

Kriebelt het nu om er nog verder mee aan de slag te gaan?

Natuurlijk!

Zelf je eigen kleding leren naaien!

In 1 dag?

Zonder voorkennis?

Vanzelfsprekend!

Hier wil je meer over weten?

Alle info vind je hier:

www.naaicoach.be

Veel naaiplezier!

Ilse